

August Varenius

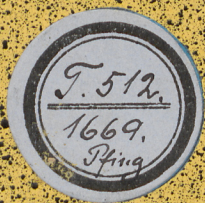
Spiritus Sancti Domini Vivificantis, qui Ex Patre Filioq[ue] Procedit, Qui Cum Patre Et Filio Simul Adoratur Et Conglorificatur Altissimae Maiestati Sacrum Pentecostale, ipso die Sanctissimi Spiritus, Spiritus gratiae & deprecationum, effusi super domum David & inhabitatores Hierosolymorum gloriae, anniversaria solemnitate dicato a. MDCLXIX

Rostochii: Kilius, 1669

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn73398634X>

Druck Freier Zugang

T. 512.

—

1669 Pfing.

~~A-1256~~¹⁰.

SPIRITUS SANCTI DOMINI
VIVIFICANTIS, QUI EX PATRE FI-
LIOq; PROCEDIT, QUI CUM PATRE ET FILIO
SIMUL ADORATUR ET CONGLORIFICATUR

ALTISSIMÆ MAJESTATI

SACRUM

PENTECO-
STALE,

iplo die Sanctissimi SPIRITUS, *Spiritus gratia &
deprecationum, effusi super domum David & inhabitatores
Hierosolymorum gloria, anniversariâ solemnitate dicato*
a. c. 1569 LXIX.

publicè propositum.

ab

AUGUSTO VARENIO D.

Sereniss. Ducum Meklenburgicorum Con-
sistorii Assessore, & Professore Theologo, h. t. Uni-
versitatis Rostochiensis RECTORE

Zachar. XII. 10. & c. XIII. 2.

*Effundam super domum Davidis & super habitatores Hierosolymo-
rum Spiritum gratia & deprecationum, & respicient ad me quem trans-
foderunt.*

Die illo Spiritum impunitatis amoturus sum à terrâ.

ROSTOCHII, Typis JOHANNIS KILII, Universitatis Typogr.

SI quid sanctissimorum, per annum, quem sol Zodiaci signa
 percurrrens circumscribit, temporum, & in his dierum fe-
 storum est, totius Universitatis jubilis dignissimum, hoc
 ipsum sanè, quod PENTECOSTES incedit nomine,
 (sive totum illum inde à Domini resurrectione, *quingvagin-
 ta dierum* ambitum, sive hunc ipsum intelligas, *quingvage-
 simum*) tempus, hic ipse dies est, quem *aterno Patris & Filii Spiritui,
 benedicto Domino Deo Israelis, universa, quacunq; se diffundit,*
Ecclesia, festum jam ab ipsis ferè Apostolorum temporibus dedica-
 vit. Ingens sanè pietatis mysterium, miserisq; mortalibus beneficiū
 erat *Deus in carne manifestatus, Dominus gloriae crucifixus.* At minùs
 utrumq; publici plausus daturum, nisi Victor idem mortis & in-
 ferni resurrexisset, nisi Apostolis futuris testibus Catholicis omni
 exceptione majoribus, suæ resurrectionis veritatem testatus, *su-
 per omnes cælos ad ipsum thronum majestatis, ad dextram Patris,* illam
 ipsam, quā clavi lanceaq; in cruce transfoderant, humanitatē ex-
 altasset, triumphatosq; Principatus Infernales ostentasset: sed &
 hæc ipsa tot ac tanta merita, illi ipsi *resurgentis, ascendentis,* adque
Patris dextram confidentis, triumphū minùs luculenti, nec in orbem
 gentium tot linguis divisarum exituri facilè fuissent, nisi factum,
 quod peractum hoc ipso solemnī die publicā celebritate venerat-
 ur Ecclesia Catholica: *Repleti sunt omnes Spiritu S. & cæperunt
 loqui aliis linguis, prout Spiritus ille dabat eloqui illis, adeò, ut cum
 essent Hierosolymis habitantes Viri religiosi ex omni natione illorum, qui
 sunt sub cælo, in stuporem, tantique miraculi confessionem con-
 verterentur: Nonne ecce, omnes isti qui loquuntur, Galilai sunt?*
*Quomodo igitur nos audimus eos suā quisque linguā, in qua nati
 sumus? audimus eos nostris linguis loquentes magnalia DEI.* Nec
 enim alio fine, quā ut magnum illud arcanum referatā mor-
 talibus per Christum *crucifixum, resurgentem, in cælum ascen-
 dentem, ad dextram Patris sedentem,* portæ cœli, in orbe gentium, tot
 linguis discretarum, patefacerent, ut *magnalia Dei Gracis & barba-
 ris* expromtè distribuerent, universumq; adeò illud salutis consi-
 lium gentes tot retro seculis *absque Deo & Christo agentes, & civi-*

tate Dei extorres participarent, cum complerentur dies Pentecostes, essentque Apostoli omnes concorditer eodem loci, factus est repente sonitus e caelo, tanquam ruentis flatus violenti, qui replevit totam domum, ubi erant confidentes. Et visa sunt eis dispersa lingue instar ignis, in quo Sanctus ille Spiritus sedit super unumquemque eorum. Circumscripserat Salvator ipse sanctissimum hoc intervallum, dum Apostolis, quos per Spiritum S. elegerat, inde a resurrectione, ad usque diem, quod sursum receptus est, vidum sese exhibuit ἐν πνεύματι καὶ ῥήματι, PER DIES XL. conspectus ab eis & elocutus illis, quæ ad regnum Dei spectant, & jamjam ascensurus in jubilo, mandavit, ne abscederent Hierosolymis: sed ut conspicerent promissionem Patris, quam imminentissimam illis, intra 10. quippe dies obventuram, sanctissimâ voce confirmavit: Vos Spiritu S. in vos superventuro baptizabimini, NON MULTIS POST DIEBUS,, eritisq; mihi testes (1.) Hierosolymis (2.) in totâ Judæâ (3.) in Samariâ (4.) in orbe universo ad usque extrema terra. Neq; verò aliter Duodecim-Viri illi, qui Sancto Spiritu baptizati, inusitatoque sic robore, donoque linguæ centuplicis ex alto roborati, profecti in mundum universum prædicarunt Evangelium ubique Domino cooperante, sermonemque per subsequencia signa confirmante, postquam missionem non novandum quicquam ad usque diem novissimum: nec missis ipsis, in sacrâ illâ militiâ, etiam ubi turbatur, desperandum, valedicturus Apostolis, Salvator prædixit, promissique fidem, velut impresso sigillo, voce in Matthæo ultimâ (at quàm blandâ) obsignavit: ECCE, EGO VOBISCUM SUM, OMNIBUS DIEBUS ADUSQUE CONSUMATIONEM SECULI! Ita totius cœlestis de nostrâ miserrimorum, quondam salute Consilii, omniumque beneficiorum, in hoc Pentecostali, datur consumatissimum instar & complementum. Ita, quicquid circa reverendam salutis nostræ Oeconomiam per ceteros dies festos memoratur. - hoatum vel continuatum, intra hanc Pentecosten, & hoc ipso inprimis Pentecostes illius die ulcino, per sacras porticus celebratur absolutum! Non ignoravit illos Pentecostales plausus Ecclesia Vetus: quoniam ut testaretur, quàm his ipsis trium,

triumphalibus Christi temporibus, afficeretur intimè, quàm
 tumque inde conceperit de gloria suorum Filiorum, παρρησίας &
 fiducia, precatores in hoc Pentecostali seu 50. dierum intervallo
 prout in diebus dominicis, in honorem & memoriam Domini resurre-
 ctionis, stantes apud Deum causam perorare, ipsoque sic statu corpo-
 ris, regenitos se in spem vivam per resurrectionem Jesu Christi ex mor-
 tuis, ad hereditatem immarcescibilem seu Amarantum illam in cœlis si-
 bi servatam. Pet. 1. 3. 4. retereque facie jam nunc speculatores esse Do-
 mini gloria 2. Cor. III. 18. testari voluit; de geniculis autem adorare, vel
 in adorando geniculari (quod id videbatur esse mœrentis, & lacry-
 mosi pœnitentis,) interdixit, quin haut alio fine baptismum anniver-
 sarium in hoc intervallum Pentecostale transtulit, quàm ut
 credere se profiteretur, quicquid habet baptismus salu-
 taris gratiæ, hoc totum habere, prout Petrus scribit 1. c. 3. 21.
 δι' ἀναστάσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ. Extat inter Canones Nicænos, pecu-
 liaris: πρὸς τὸν Κυριακὴν τὸν κληρόντων, scilicet, cum non deessent, qui
 ritum illum leviter haberent, & tum die Dominico, tum ἐν ταῖς
 ταῖς Πεντηκοστὴς ἡμέραις, i. e. toto illo 50. dierum ambitu, genua
 precaturi flecterent, ut omnia in omnibus Ecclesiis concorditer servaren-
 tur, ἐς ὧν τὰς ἐδοξε τῇ ἀγίᾳ συνόδῳ ταῖς εὐχαῖς ἀποδίδωαι τῷ κυρίῳ, i. e. pla-
 cuit sancto Concilio, stantes preces suas Deo reddere. Praiverat in
 libro de Coron. Mil. Tertullianus: Die, inquit, Dominico jejni-
 um nefas ducimus, vel de geniculis adorare. Eadem immunitate à die
 Pascha usque in Pentecosten gaudemus. Rationem traditioni patroci-
 naturam, aut ipse perspicies, aut ab aliquo, qui perspexerit, discas! Constat
 idem non solum ex canone Trullano 91, sed ante hunc ex Hieron.
 adv. Luciferianos, ubi inter multa, quæ scripta non sint, & tamen
 rationabilis observatio sibi vindicet, memoratur exemplum sequens:
 die dominico & per unam Pentecosten (totum illud tempus 50. die-
 rum à Paschate) de geniculis non adorare: paulò pleniori autem
 verborum apparatu rationarium illud Pentecostalis temporis de-
 scripsit Augustinus epist. 119. ad Julianum: Non frustra, inquit,
 ipse Dominus & 40. dies post resurrectionem in hac vita & terrâ cum
 discipu-

discipuli & conuersatus, & postquam ascendit in cœlum, decem diebus interpositis misit Spiritum S. completo die Pentecostes, qui dies quinquagesimus habet aliud sacramentum, quod septies septem quadraginta novem fiunt, & cum reditur ad initium, quod est octavus, qui & primus dies, quinquaginta complentur, qui celebrantur post Domini resurrectionem jam in figura non laboris, sed quietis & latitiæ, propter hoc & ieiunia relaxantur, & stantes oramus, quod est signum resurrectionis. Pergit Augustinus, & diem late legis, qui in V. T. fuit ἡ ἡμέρα τῆς πεντηκοστῆς, comparat cum quinquagesimo, vel ultimo pentecostalis intervalli Novi foederis: Ibi, inquit, postquam pascha, occiso agno, celebraverunt, dies 50. numerantur usque ad diem, quo lex data est in monte Sina, famulo Dei Mosi, digito Dei scripta: in libris autem Evangelii apertissime declaratur, digitum Dei significare Sanctum Spiritum. Quis hanc latitiæ divinarum sacramentorum, cum sana doctrina luce clarescunt, non præferat universi mundi hujus imperiis, etiam inusitata felicitate pacatis? Occiditur ovis, celebratur Pascha, & interpositis 50. diebus datur lex ad timorem scripta digito Dei. Occiditur Christus, quem tanquam ovis ad immolandum ductus est, sicut Isaias testatur, celebratur verum Pascha, & interpositis 50. diebus datur ad charitatem S. Spiritus qui est digitus Dei. Et illud quidem VII. hebdomadam (unde sub Mose, festo ἡμέρας ἑβδόμης) exivit intervallum, verèq; nobis hoc ipso die ἡ ἡμέρα τῆς πεντηκοστῆς. Quod si olim de veteri Pentecosta ait Moyses illud Deut XVI. 9. Celebrabis festum septimanæ domino Deo tuo, quantò magis nos idem fulmen attonabit, inquit, ut hos ipsos altissimæ Sancti Spiritus maiestati sacros, dies, submississimâ devotione religiosissimè exigamus, eidemque, cum paria non possumus (quia ad illius thronum faciesque pedesque tegunt Seraphini) saltim haut indecora, gratitudinemque pro immensis beneficiis testatura reddamus. Duo (ut compendifaciamus officium) poscit in commune nos Sanctus ille SPIRITUS, alterum est doctrina de se Catholica, & ne quicquam de pari sibi cum Patre & Filio Maiestate deminuat, alterum est purissimus sanctissimi Numinis sui cultus, ipsaque fides & vita
sic di-

sic divinæ suæ voluntati accommodanda, ne *tristemus unquam Spiritum illum Sanctum Dei, per quem sumus obſignati in diem redemptionis.* Nec alio fine materiam præſenti feſtæ tempeſtivitàti ſelegimus, primoque laterculo inſcripſimus, illud Zachariæ aureolum. Sunt ſanè in illo Propheta tum alibi tum in hoc cap. XII. & XIII. multa multiplicibusque myſteriorum umbraculis opaca, tantaque non ſolum in verbis, quibus iſta dicta ſunt, verum etiam in rebus, quæ intelligendæ ſunt, latet altitudo ſapientiæ, ut annoſiſſimis flagrantiffimiſque ſcrutatoribus negotium faciant. Quid enim ſublimius, ſive illo quando c. XII. v. 6. diſtinguit his in terris *Jeruſalem à Jeruſalem & v. 7. tentoria Iſuda à domo Davidis, & inhabitatoribus Jeruſalem?* ſive illo, quod *tentoriis Iſuda primò, & ante ipſos inhabitatores Jeruſalem, & in hâc domum Davidis ſalutem ab ipſo Domino præſtandam,* promittit, cum tamen Servator miſſurus Apoſtolos, ubique *ab ipſâ metropoli Hieroſolymorum exordiri,* & in hâc *primò omnium teſtari* præceperit Luc. XXIV. 47. Act. I. 8. Ceterum nihil nunc de *tentoriis Iſuda:* ſed *domo Davidis & inhabitatoribus Hieroſolymitanis,* de quibus ex profeſſo Propheta noſter inde à v. 8. ſic ut ubique in his gratiis Pentecoſtalibus copulet. Inter illos, qui ad Pilati Prætoriū conclamaverant illud: *קופרי שקורי* i. e. Tolle, crucifige! quique plus vice ſimplici Dominum Jeſum, interemerant, quia manus, pedesq; clavis, citus lanceâ transverberari curaverant, quibus adeò coràm, in ſummo Synedrio longo ordine ſedentibus, Stephanus acclamaverat: *Vos proditores & interfectores illius Juſti facti eſtis* Act. VII, 52. non ſolum fuerant magno numero Cives Hieroſolymitani: ſed & ipſi Primores, genus alto à ſanguine Davidis deducentes. Promiſerat his Propheta inuſitatam gratiam v. 8. At quis illam polliceri auſit Latronibus ſine pari, quia *θεοφόνους.* Et nihilominùs, ut appareret magnitudo gratiæ *ἡς σὺν τοῦ* & virtus S. Spiritus, ipſe Dei Filius Orator: *Ego,* inquit, *effundam ſuper illos tranſfixuros me SPIRITUM gratiæ & deprecationum.* Quid autem operabitur ille gratiæ Spiritus S? Reſpectum pœnitentialem ad tranſfixū in cruce Chriſtum. Sequitur enim:

enim : *Respicient ad me quem transfixerunt*, neque adeò ex desperatione vel status mei commiseratione, quippe qui sciunt, me regnare sed ex tanti criminis, quod me *Principem vita suspensum in ligno inzeremerint*, dolorosâ recordatione amarissimè, culpam deprecaturi, pœnitentiamq; testaturi plangent, & quidē velut super unigenito, vel prout olim super Josiā interfecto. v. 10. & leq. Neq; verò hīc subsistet *Spiritus ille gratie*. Ducet domum Davidis, & incolas illos Hierosolymorum ad fontem apertum, unde ipsi ἐπὶ παντοῦ ἐν τοῖς καρδίαις per πάντοθεν sc. αἰματὶ τοῦ Ἰησοῦ χριστοῦ vid. 1. Pet. I. 2. Hebr. X. 22. habere possint remissionem peccatorum, & purgationem ab ingenti illā immunditie, per quam ipsi se à communione triumphantis Ecclesiæ separarunt, quando illud horrendi legis carmen : *Sanguis ejus esto super nos & liberos nostros* ! coram Pilato intonuerunt vid. Zach. XIII, 1. Quin, quia, ubi regnum *Spiritus gratie & precum*, ibi consistere non potest regnum *impuri Spiritus*, additur illud triumphale celeusma : *Spiritum impuritatis amoturus sum ē terrā*. v. 2. Ita nostri habet Oraculi Pentecostalis summa. Neque verò sive de ipso complemento, annon hujus præludium quoddam vel ad ipsam Domini Jesu crucem, antevorterit, (quod, si de cetero ad *triumphi Domini* diem, & vel ipsum olim primum Pentecostalem præcipuè referatur, negare haut integrum fuerit vid. Matth. XXVII. 54. Luc. XXIII. 48. cum & αὐτὸν τῆς miraculi lateris, Johannes, pro mysterio *transfixionis* quidem allegaverit : sed, ne ex æquo, prout alterum, de *Osse Domini Jesu non frangendo* tunc, quoad illum *respectum* præsumeretur ad impetum, stilum immutaverit vid. Joh. XIX. 36. 37.) vel ad ipsum novissimum judicii diem, ipsosque infideles, (qui tunc, simul ὁψοντες, κόψοντες vid. Matth. XXIV. 30. Apoc. v. 7.) illud de aspectu & planctu h. l. referendum sit (quia tale quid ordo, ac vis verborum non admittit) sive de pravo τ̃ LXX. interpretamento, ingentique inde Hieronymi triumpho nunc commentabimur. Exorbitatum sanè ab illis LXX Heroibus (si quī unquam tales extiterunt, & sic transtulerunt) fuerit, & in hoc argumento, summo jure mirificè sese contra prævalidum errorem, de Evan-

de Evangelistis juxta LXX. translationem Veteris fœderis oracula citantibus extulerit: at dandum aliquid Interpretibus sub umbrâ, & præprimis in mysterio *transfodiendi* sic Dei: quis enim ante spectaculum *crucis* & *transverberati lateris* hoc intelligere sic potuisset, prout ille dilectionis discipulus ὁ ἐνεγκὼς καὶ μαρτυρήσας? Joh XIX. 35. Quin legerint pro ἸϞϞ transpositis literis ἸϞϞ & sic pro consonantissimâ fontibus voce ἐξέκέντησαν Joh. XIX. 37. adhibuerint κατωρχήσαντο; Sanè cum κατωρχήσας Græcis idem sæpe sit quod *ex odio hostili in contemptum vel ignominiam alterius exilire*, & ipsi Domino crucifixo, nihil ludibrii, nihil sarcasmi, defuerit, sic ut ad crucē Domini Jesu, ad 4. clavos trajectos, ad lanceam lateri impactam exultaverit militaris licentia, spectatorumque plurimorum turba, non asperius, salvâ fontium majestate, indignandum hîc illis Interpretibus fuerit. Sed & illud de *Spiritu impuro amovendo è terrâ*, quàm luculentum in Evangelio tum ante, tum post glorificationem Servatoris habuit complementum! Rejecit Servator, adulatorias voces Diaboli, etiam, ubi vera loquitur fallentis, & ad declinandum omnem cum immundo illo Spiritu commercii, suspicionem, ne vocem quidem ceteroqui verissimam: *Tu es Sanctus ille Deus!* sustinuit, quin illo majestatis tonitru: *Spiritus immunde, obmutesce, & exi ex isto homine!* Marc. I. 25 c. V. 8. Legiones Dæmoniorum attonuit vel *sicut dissipatur fumus, dissipavit.* Non tulit Apostolus, *adolescensculâ habentis Spiritum Pythonis*, etsi luculentū de se, suisque in Christo adjutoribus, testimonium; *Isti homines servi Dei excelsi sunt, qui annunciant vobis, viam salutis:* quin cum iterum iterumque à mendace & malevolo Spiritu ipsoque veritatis hoste, nusquam nocentior, quàm ubi se transformat in Angelum lucis, daretur hoc veritati testimonium, indoluit, & in nomine, inquit, Domini Jesu Christi, *precipio tibi exire ab eâ* Act. XVI. 17. 18. Sed & quomodo post triumphum Christi Evangelicum evanuerit multitudo idolorum vel oraculorum, illud non Ecclesiastica solum: sed & profana testatur historia, sic ut quicquid hîc à Zachariâ est prædictum, jam tempore primitivæ Ecclesiæ, post effusum in primis in.

Apo-

Apostolos Spiritum S. omnino sit adimpletum. Sed redimus ad
 illud, quod circa hanc inprimis festam tempestitatem peculiariter à nobis re-
 quirir honor S. SPIRITUS. Orator in hoc aureolo Prophetico citra dubium.
 יְהוָה צְבָאוֹת & verus adeo ac naturâ Deus est, qui extendit celos & sun-
 dat terram, formatque Spiritum hominis in ea, qui Salvator est primum centurio-
 rum Iheruda, inde domus Davidis & Hierosolymorum, cuius Domini, prout su-
 periora: ita præfens quoque dictum est: Effundam Spiritum gratiæ & depreca-
 tionum. c. XII, 1. 4 7. 10. Ceterum idē ille qui clamat: EFFUNDAM SPIRITUM,
 intonat in eodem commate illud: TRANSFIXERUNT ME. Nullus hic la-
 tebris hæreticis locus. In fontibus non est אֱלֹהִים: sed אֱלֹהִים i. e. Respiciunt ad me
 neque alius transfixus, alius, ad quem futurus sit ille. ob transfixum respectus:
 sed: ad quem respiciunt, illum ipsum antea transfixerunt. Nec enim mutari
 objectum respectus huius & transfixionis, patitur. positus אֱלֹהִים אֵת: quin
 fortissimè cogit respectum illum ferri in unam eandemq; personam transfixam,
 seu ad interiora usq; transfossam (illud enim radicis קָרַע significatū est, ut adeo
 solis probris, quibus lacessiverint Deum, non absolvatur prædicatum. Et tum
 vocabuli illius sensum, tum transfixionis huius objectum & complementum,
 tam clarè designavit Johannes ad crucem DOMINI JESU c. XIX, 33. 34. ut
 impietatis notam defugere non possit, quisquis hîc contrarium statuerit, prout
 ergo in sermone Pentecostali primus Orator Petrus, effusionem illam admiran-
 dam imputat. CHRISTO crucifixo, resuscitato, ad dextram Dei exaltato, Act. II.
 23. 32. 33. 36. ita Zacharias h. l. effusionem illam Spiritus gratiæ, DOMINO trans-
 fosso, vel, prout Paulus loquitur, Domino gloriæ crucifixo I. Cor. II. 8. Neque
 aliter credere nos jubet fides Catholica, quàm sanctum illum SPIRITUM,
 non solum Patris: sed & Filii Spiritum ὁμοουσιον esse, ab utroque per emanationem
 naturalem, æternam, ineffabili modo procedere, ab utroque & Patre & Filio in tem-
 pore, & olim missum, & nunc quoque mitti, nec creaturam adeo: sed Personam
 verè divinam, Creatorem universæ creaturæ, Dominum cum Patre & Filio, sine
 ullâ gradus inæqualitate adorandum & glorificandum esse. Qui Spiritus gratiæ est,
 qui gratiarum spiritualium ipsiusque fidei domui Davidis auctor est,
 sic ut ipsis precibus nostris gratias cœlestes & insuperabile pondus addat,
 easdemque תַּחֲנוּנֵינוּ seu gratias acceptasque reddat, atque ita est רִחוּם
 וְתַחֲנוּנֵינוּ seu Spiritus gratiæ & in ipsis precibus gratificationum, illum sanè ve-
 rum esse Deum, & si sic à Patre & Filio effundi dicatur, ut prout Filius à Patre:
 ita ipse velut alia persona ab utroque distinguatur, omnino Personam quoque
 divinam, credere oportet. Atque illud non solum ex tmemate præfenti, in-

quo Christus Dominus transfixus, Orator: Ego, inquit, effundam super domum
 David Spiritum gratiæ: sed & ex aliis V. & N. T. locis, imprimis Joh. XIV. 16:
 & c. XV. 26, ex ipsâ baptismi formulâ Matth; XXVIII. 19. clarissimè constat,
 ut execranda vel hoc ipso die festo suo merito sit hæresis Sociniana, non tam
 Eunomii quàm Macedonii & Sabellii, ab eodem, quo illi olim Antecessores, im-
 puro Spiritu impulsæ progenies, quæ dum divinum illud opus, quod est gratiam
 & pacem hominibus conferre Spiritui S. denegat, dum precari gratiam à Sancto
 Spiritu nefas existimat, nonne hunc ipsum Spiritum gratiæ à Domino transfixo
 effusum contumeliâ afficit? quod qui fecerit, nã illum acerbissimo supplicio di-
 gnum jam olim Paulus pronuntiavit Heb. X. 29. quin, dum non solum illi Gra-
 tiæ Spiritui supremo gratiarum distributori (de quo Paulus I. Cor. XII. 4. 11.
 Distinctiones, inquit, sunt spiritualium gratiarum: Sed unus est Spiritus, distri-
 buens unicuique, prout vult) illam gratiæ conferendæ vel ab ipso petendæ autori-
 tatem subtrahit: sed & illam, quam animo devotissimo hoc inprimis die fe-
 sto venerari fas erat, Effusionem Sancti Spiritus, in ignominiam personæ Divinæ
 convertit, occinens iterum iterumque, Personam Divinam effundi non posse.
 illum adeo Spiritum gratiæ personam Divinam non esse, quid aliud, quam de-
 jicere nos eâ, quam profiteamur his diebus, fide, totumq; hoc solemne uni-
 versæ Ecclesiæ Pentecostale, velut fusili Deo sacrum, traducere, vel, cum illi-
 ipsi profiteantur, Spiritum Sanctum esse virtutem DEI essentialem, æternam,
 cui non minus repugnet effusio, illam S. Spiritus effusionem solâ quorundam
 donorum creatorum, vel effectuum à DEO productorum distributione circumscri-
 bere, laborat. Et effundi quidē ratione donorum, dicitur Sanctus ille Spiritus; cete-
 rum non ut absens: sed ut præsens in cordibus credentium illa operetur: un-
 de & Autor cum ipsis donis pulcherimè copulatur: Charitas DEI diffusa est
 in cordibus nostris, ait Apostolus Rom. V. 5. verum mox addit: per Spiritum
 S. qui datus est nobis. Datur Charitas DEI, imò effunditur. Datur quoq;
 Spiritus S. quin per hunc charitas DEI effusa est in cordibus nostris. Illud sc. in-
 comparabile Divini in nos amoris pignus est, quod non tantum societate crea-
 ti doni DEUS nos sibi copulat: sed quod de Essentia sua Spiritum coessenti-
 alem sibi, nobis communicat, sic ut non tantum creatorum donorum partici-
 pes: sed & ipsius Divinæ naturæ reddamur consortes. *ἡς θείας κοινωνοὶ φύ-
 σιος* 2. Pet. I. 4. Derestatur eadem hæresis dogma Catholicum de Spiritu S.
 procedente à Patre & Filio & cum negare haut possit dici in scripturis non so-
 lum Patris: sed & Filii Spiritum, & ab ipso Domino transfixo effundi Gratia Spi-
 ritum, fingit majori perversitate modos diversos, sc. DEI Patris esse Spiritum S.
 quia

quia ab illo naturaliter procedit, & quia solus Pater semper naturâ suâ & à seipso
 potestatem largiendi Spiritum S. habuit: Spiritum autem Christi dici, vel quia eâ
 præditus fuit, vel quia de Christo testatus sit, vel quia ipse eundem à Patre acce-
 ptum inde à glorificatione dederit & largitus fuerit. Quorsum hæc tendant, ad
 oppugnandam sc. *ἀποροίαν* Patris & Filii, abnegandamq; Domini transfixi
 Divinitatem, & quâ non sine periculo defendatur error ille Græcorum, quos
 tamen ab Hæresi Macedonio-Sociniana, cetera, Catholica de Trinitate in Uni-
 tate, fides absolvit, luce meridianâ clarius est, de quo pluscula nunc commen-
 tari Programmatris & instituti ratio non admittit. Superest Pentecostalis of-
 ficii lex altera, cultus Sanctissimo Spiritui debitus. Non minus ad Spiritus
 S. quam Patris & Filii maiestatem, (quia eadem est) modulanteur Seraphini
ὑμνοῦντες, & Spiritum S. venerantur DOMINUM SABAOOTH, cuius
 gloria est plenitudo universæ terræ Ies. VI. 1. 3. 8. Act. XXII. 25. Precatur
 in Apocalypsi Johannes gratiam & pacem à Sancto Spiritu (etsi propter prin-
 cipaliter charismatum & respectû VII. Illarû; quibus inscribatur Apocaly-
 psi, in Asia, Ecclesiarum, mentio fit VII. Spirituum) c. 1. 4. Adoremus & nos,
 gratiamq; precemur à Spiritu gratiæ, ac sicut ex æquo in nomen Spiritus S.
 ac in nomen Patris & Filii sumus baptizati, ex æquo in Spiritum S. creda-
 mus, Spiritum S. invocemus, certi, tantum nos deminuere de Sanctissimi
 Spiritus Divinitate, quantum de adoratione. Nullus inæqualitatis locus est in
 invocatione, quia nullus in Patris, Filii & Spiritus Sancti Divinitate. Sed & de
 cetero, quantum Sancto Spiritui, diffusissimisq; toto orbe operationibus debe-
 amus, submississima gratitudine celebremus. Debemus, quicquid in nobis
 ingenii, cæterarumq; animi dotium est, Sancto Spiritui, quo intus docente, vi-
 goremq; consiliis, studiisq; nostris accommodante, tunc demum cœleste, quid
 & supra mortale meditamur, loquimur, exequimur. Spiritus DEI Beza-
 leles ingeniosos reddit Exod. XXXI. 2. 3. 4. Simsones in ipsos DEI hostes ex-
 trudit. Jud. XIV. 20. Gideones inusitato robore induit. Jud. VI. 34. Apostolos
 centuplicis linguæ dono derepente attollit. Spiritus Sancti instinctu mora-
 mens excelsior surgit, & supra vulgaria vel solita grandius ac sanctius quid mo-
 licur & agit. Debemus S. Spiritui, quod *regenti sumus ex Spiritu*, quod ado-
 prati sumus; & in illo *adoptionis Spiritu* ABBA clamare possimus. Joh. III. 5. 6. 8.
 Rom. II. 15. 16. Debemus *renovationem* Tit. III. 5. Debemus *oculos mentis il-*
luminatos, quia ipse est Spiritus sapientiæ & revelationis Ephes. I. 17. Debemus
 libertatē.

libertatem, quia ubi Spiritus est Domini, ibi libertas. 2. Cor. III. 17. Debemus gratiam, quia ipse est Spiritus gratiae, sine quo non solum nullum datur gratiae fideique incrementum, sed nec initium I. Cor. XII. 3. Debemus omnem precum nostrarum valorem, quia ipse est Spiritus gratificans preces nostras, ipse subleuat infirmitates nostras, & ubi ipsi quid oremus, ut oportet, non novimus, ille pro nobis intercedit suspiriis inenarrabilibus Rom: II. 26. Debemus Spiritui gratiae, quod templum DEI sumus, quia ipse Spiritus Domini habitat in nobis I. Cor. III. 16. Debemus aeternae vitae gloriam, quia ille est gloriae Spiritus I. Pet. IV. 14. à quo Domino Spiritu & jam nunc transformamur ex gloria in gloriam 2. Cor. III. 18. & is, qui excitavit Dominum JESUM à mortuis, vivificabit quoque mortalia nostra corpora per inhabitantem Spiritum in nobis. Rom. II. 8. Et haec ceteraque Spiritus S. beneficia hoc inprimis solempni tempore meditemur, missisque carnis operibus Sancto, illo gratiae Spiritu regi nos, ipsis fructibus Spiritus ostendamus, denique ardentissimis precibus DOMINUM TRANSFIXUM, nunc ad dextram Patris exaltatum, ut ipse super Serenissimos nostros, totamque Domum Meckleburgicam, super universam provinciam, & hanc Academiam, pro ut quondam super Domum Davidicam, & incolas Hierosolymitanos, effundat Spiritum gratiae & deprecationum, spiritumque impunitatis amoveat à terra nostra, oremus & obtestemur! Quod ut tum hoc ipso majestati S. Spiritus festo tempore, tum proximo publicae per universam hanc Provinciam poenitentiae, ac jejunio autoritate Serenissimorum nostrorum dicto die pr. Non. Junii, ab omnibus quotquot jurisdictionem Academicam agnoscunt, religiosè observetur, singulos, eà, quâ fas est, autoritate & humanitate monemus.

P. P. ipso Solempni Pentecost. A. clb lbc
 LXIX. sub sigillo Rectoratus.

quia ab illo naturaliter procedit, & quia solus Pater
 potestatem largiendi Spiritum S. habuit: Spiritus
 praeclatus fuit, vel quia de Christo testatus sit, ve-
 ptum inde à glorificatione dederit & largitus fuerit
 oppugnandam sc. *ἀπορία* Patris & Filii, a
 Divinitatem, & quàm non sine periculo defen-
 tamen ab Hæresi Macedonio-Sociniana, cetera-
 tate, fides absolvit, luce meridianâ clarius est, c
 tari Programmaris & instituti ratio non admittit
 facili lex altera, cultus Sanctissimo Spiritui del
 S. quam Patris & Filii maiestatem, (quia ead
ἀπορία, & Spiritum S. venerantur DOMINI
 gloria est plenitudo universæ tetrae Jes. VI. 1.
 in Apocalypsi Johannes gratiam & pacem à S
 cipalitatem charismatum & respectu VII. Illari-
 pti, in Asia, Ecclesiarum, mentio fit VII. Spiritu
 gratiamq; precemur à Spiritu gratiæ, ac sicut
 ac in nomen Patris & Filii sumus baptizari,
 mus, Spiritum S. invocemus, certi, tantum
 Spiritus Divinitate, quantum de adoratione.
 invocatione, quia nullus in Patris, Filii & Spiritu
 cetero, quantum Sancto Spiritui, diffusissimisq;
 amus, submississima gratitudine celebremus.
 ingenii, cæterarumq; animi dorum est, Sancto
 goremq; consiliis, studiisq; nostris accommod
 & supra mortale meditatur, loquimur, ex
 laelex ingeniosos reddit Exod. XXXI. 2. 3. 4. Si-
 trudit. Jud. XIV. 20. Gideon inusitato robor
 centuplicis linguæ dono derepente attollit.
 mens excelsior surgit, & supra vulgaria vel solita
 litur & agit. Debemus S. Spiritui, quod regen-
 ptati sumus; & in illo adoptionis Spiritu ABBA c
 Rom. IIX. 15. 16. Debemus renovationem Tit.
 luminatos, quia ipse est Spiritus sapientiæ & revel

ra sua & à seipso
 dici, vel quia ead
 dem à Patre acce-
 hæc tendant, ad
 Domini transfixi
 Græcorum, quos
 Trinitate in Uni-
 nunc commen-
 Pentecostalis of-
 ninus ad Spiritus
 lanentur Seraphini
 A O T H, cujus
 IX. 25. Precatur
 etfi propter prin-
 cebatur Apocaly-
 moremus & nos,
 omen Spiritus S.
 Spiritum S. creda-
 de Sanctissimi
 itati locus est in
 initate. Sed & de
 rationibus debe-
 nicquid in nobis
 tus docente, vi-
 um cœleste, quid
 itus DEI Beza-
 s DEI hostes ex-
 VI. 34. Apostolos
 instinctu mora-
 nctius quid mo-
 ritu, quod ado-
 us. Joh. III. 5. 6. 8.
 oculos mentis il-
 17. Debemus
 liberta-

